

Coses de l'home vell

Hom parla del seny dels vells; hom comença de posar seny «en fer-se gran». Un vell sol ser un «home de seny» perquè ha après de ser més caute i de relativitzar les coses. Així quan ara sent a molts que donen totes les culpes als quaranta anys de franquisme, recorda els quaranta anys de franquisme que molts donaven totes les culpes als «rojos». Ara no li fa gaire gràcia veure el canvi de noms de carrers posant-hi noms de persones o de personalitats perquè el vell recorda les ràpides esborrades de noms de carrer corresponents a les ràpides successions de canvis polítics. Minva molt l'entusiasme anterior per determinades persones, personalitats o institucions. Si no vigila, el vell pot anar a parar a un escepticisme universal i a un «tant-se-mendonisme» eixorc.

Algú podria pensar que el «fer-se vell» porta a ser tradicional i conservador; però no és pas necessàriament així. Més aviat és fàcil que el tarannà relativitzador s'exerceixi també damunt la gent i les tendències conservadores i tradicionals.

Provem de fer-ho damunt un període de la nostra història no massa llunyana. El del moviment litúrgic sorgit amb ocasió del Congrés de Montserrat. Fou a Catalunya, i només a Catalunya. El cant gregorià, l'art inspirat pel descobriment del caràcter comunitari del culte, l'amor de les esglésies i coses antigues i, sobre tot, l'aparició de les casulles amples, mal anomenades «gòtiques», provocaren una divisió entre la gent de missa i més encara entre els capellans. No cal dir que els seguidors del moviment eren els «avençats» de llavors, i els seus contraris, els tradicionals o conservadors. No cal dir que els primers solen ser cata-

lanistes i els segons, botiflers. D'aquesta manera la casulla ampla es convertí en un «test». Un capellà que s'estimés que aspirés a una prebenda, mai no s'hauria posat una casulla comprometedora de catalanisme com l'ampla.

Mossèn Lluís Carreras contava que en una audiència de l'Alfons XIII als cardenals espanyols, el Rei s'adreçà molt concretament al Cardenal Vidal i Barraquer per pregar-li que abandonés les dites casulles i retornés a la casulla tradicional «anomenada —digué el Rei— de guitarra per accentuar-ne el seu caràcter típicament espanyol».

Doncs bé, l'home vell, relativitzador... somriu en contemplar com, mentre uns abandonen la casulla, els altres s'hi agafen fort. Els «altres» són els continuadors d'aquells tradicionals d'abans, només que els d'ara, la casulla que defensen és cabalment la que els seus predecessors rebutjaven: la «gòtica». I els

que es reien del gregorià, ara donen la raó als gregorianistes. En un altre ordre de coses, passa el mateix: Balmes hagué de patir persecució dels conservadors de la seva època, mentre que després els successors dels seus perseguïdors, el prenen per bandera. Què diria Menéndez i Pelayo, santanderí que parlava correctament el català i que tan coratjosament defensà el català com a llengua (i el dret d'aquesta llengua) a la presència de la Reina Maria Cristina... de la persecució soferta per aquesta llengua per part de tants que d'ell se n'omplen la boca?

Per això el vell, a aquests immobilitats, sornaguerament els adverteix que no diguin mai «d'aquesta aigua no en beuré» i pensa que encara no som morts que no vegem com es defensen recolzant-se en el pensament de Mossèn Dalmau o del Pare Llimona, per exemple...

J. Rovira Tenas

GLOSES

El perill nuclear

Aquests darrers dies els diaris han portat una notícia escruixidora. Sembla que en una central nuclear dels Estats Units, i a causa d'una avaria inesperada, es va ocasionar una fuga de radioactivitat, tan intensament perillosa, que fins es va pensar en la conveniència d'evacuar prop d'un milió de persones per salvar-les de la contaminació produïda en l'aire d'aquells indrets.

Es ben trist el cas d'haver de dependre d'aquesta mena d'energia tan arriscada per fer rutilar el progrés aconseguit aquests darrers anys, segons el parer dels especialistes. Pel que es veu, ja no basten el carbó ni el petroli ni els sals d'aigua a la producció de l'energia que ens és indispensable, si volem mantenir la vida humana en aquest planeta. Hem d'exposar-nos a fer ús d'aquesta nova font energètica, que tan pot ser que ens mantingui un cert temps com que ens esclafi el dia més impensat.

Si ni hi podem fer res, més val que no ens hi encaparrem gaire. Desem els planys inútils i tirem de dret a veure què passa. Vinga, doncs, encendre els llums a gracienc, dependre l'aigua calenta a dojo i tenir el cotxe a la porta, sempre a punt d'anar a fer una costellada.

Tot plegat, ja no ve d'aquí. Som uns condemnats a mort i, amb la llei a la mà, ningú no ens pot privar de res a la vetlla de la nostra execució.

XIXU

VENEDOR

(ZONA VALLÈS)

A hores o fixa
amb o sense cotxe

Imprescindible:
Lliure Servei Militar
Carnet de conduir

Retribució a convenir
segons preparació

Telèfon 870 84 54

demanar per la senyoreta Nuri